

musta kansassa *omaan voimaansa*, ne eivät pilaa sen *vapaudentuntoa*. Ja kun ajat muuttuvat — ja ne muuttuvat varmasti pitkien kärsimysten perästä — silloin on kansa vahva ja valmis vastaanottamaan sen uuden ajan, joka kauniina, kirkkaana päivänä loistaa koko ihmiskunnan yli. Ja se on etenkin nuoriso, jonka tulee painaa tämä syvälle sydämeensä.

Työmies, 30. 6. 1909.

ETEEPÄIN!

On omituinen piirre nykyisessä yhteiskunnassa, että ylemmät kansankerrokset, jotka tahtovat käydä ihanteellisista, yleensä yhä enemmän kadottavat ihanteensa ja että alemmat kerrokset, joita syytetään materialismista, ovat täynnä ihanteellisuutta, uskoa tieteen suureen, mullistavaan merkitykseen maailman kehityksessä, uskoa ihmiskunnan uudistukseen ja maailman parantumiseen, täynnä optimismia vaikeimmissakin oloissa ja suurimmissakin vastoinkäymisissä ja kärsimyksissä. Yläluokkalainen ei tulevaisuuden suhteen näe juuri mitään valokohtia tahi ani vähäsen — ellei tämä kohdistu haudantakaiseen elämään; mutta itsetietoisuuteen herännyt köyhälistö — ja tämän rivit kasvavat kaikissa maissa — uskoo varmasti, että maailma läheisessäkin tulevaisuudessa kuuluu sille, kuuluu niille, jotka tähän asti ovat kärsineet sortoa ja vainoa. Ja tämä aate on köyhälistön suuri ylevä ihanne, joka sitä ylläpitää ja tukee elämän raskaissa taisteluissa, joka antaa sille voimaa kestäämään kaikkea ja kärsivällisyydellä odottamaan, kunnes köyhälistön vuoro tulee. Tämä korkea ihanteellisuus kansojen syvissä riveissä opettaa meille, että kerran kansojen *suuri enemmistö* pääsee kärsimyksistänsä, että se ja siten koko ihmiskunta pääsee päinvänpaisteisille kukkuloille, niistä syvistä laaksoista, joissa vain vallitsee sumua ja surua.

Ihanteellisuutta tarvitsee ihminen voidakseen elää ja toimia, mutta ei mitään pelkästään pilventakaista ihanteellisuutta vaan ihanteellisuutta reaalisella, todellisuuden pohjalla; semmoista ihanteellisuutta, joka aateloii jokapäiväisyyden, mutta samalla on kotoisin elämän, todellisen elämän keskuudesta, sen korkeimpana, suurimpana tekijänä ja samalla yhä nousevana päämääränä. Ja korkeampaa ihanteellisuutta ei löydy maan päällä kuin koko ihmiskunnan kohottaminen mahdollisimman suureen onnellisuuteen ja hyvinvointiin, ja se on juuri sosialismin ihana päämäärä. Mutta se ei ole vain sen päämääränä; sosialismi koettaa myöskin *rehellisesti ja tarmokkaasti* sitä toteuttaa. Ja siinä se enemmän kuin missään muussa suhteessa eroaa toisista puolueista ja ryhmistä.

Miten voi nyt köyhälistö etupäässä edistää tarkoituseränsä toteuttamista? Mitenkä saada kansan syvät rivit nopeimmin onnellisuuteen ja hyvinvointiin? Toiset arvelevat, että se tapahtuu parlamentaarisella alalla, toiset taas syndikalistisella toiminnalla. Siitä riidellään uljaasti.

Ja kuitenkin on tehokkain keino toinen. Se voi toteutua suhteellisesti kaikessa hiljaisuudessaakin. Kuinka sitten?

Köyhälistön liike on suuri joukkoliike. Sen valtiollinen voima riippuu siitä, kuinka paljon ihmisiä seuraava sen lippua eikä *pääasiallisesti* siitä, käytetäänkö sitä vai tätä menettelyä. Suurten, hyvin suurten kansanjoukkojen selvää, yksimielistä tahtoa ei mikään vastustus voi kestää. Jos joku väittää päin vastoin, niin hän aivan varmaan erehtyy. Eikä se lopullisesti merkitsekään niin paljon kuin useimmat luulevat — vieläpä semmoisetkin kuin Herwé ja muut — ovatko nämä joukot asetetut vai eikö. Pääasia on, että *rivit ovat sankat* ja että niitä elähyttää sama tai pääasiassa *sama suurtaate, joka pyrkii pontevasti oloja muuttamaan*. Semmoisen voima on *vihdoin vastustamaton*. —

Siis etupäässä itsetietoisien köyhälistön, rivejä laajentamaan! Meidän tulee painaa tulisilla kirjaimilla

mieleemme Johan Jacobyn sattuvat sanat: "Pienimmäkin työväenyhdistyksen perustaminen on oleva tulevaisuudessa suuremman arvoista kuin Sadovan voitto" (jossa preussiläiset saivat ratkaisevan voiton itävaltalaisista ja kohosivat saksalaisen maailman ensimmäiseksi valtioksi). Sen takia levittäkäämme oppiamme, jonka perustuksella yksin saamme suuret joukot valveille, matalimpaan mökkiin, kaukaisimpaan salomaahan ja missä vaan parikymmentä tämän opin kannattajaa on olemassa, perustettakoon uusi työväenyhdistys! Ja missä vanhoja yhdistyksiä on, siellä liittyköt kaikkien syvien rivien miehet ja naiset näihin! Se on nykyään sosiaalidemokratian suurin tehtävä. Se kasvattaa voimaa, murtumatonta voimaa kansassamme. Sillä siten se tulee yhä itsetietoisemmaksi ja sortaja ei tämänlaiselle kansalle mahda mitään, ei edes kanuunoilla ja kuularuiskuilla. Moni kansalainen ja sortaja ennen kaikkea kohottaa olkapäitään tälle optimismille, mutta tulevaisuus tulee sittekin osottamaan väitteeni tässä suhteessa oikeaksi. *Kansan todellinen voima ja kestävyys ei riipu aseitten lukumäärästä, vaan siitä määrästä itsetietoisuutta, mikä sen rinnassa asuu.*

Ja missä vain on joku työväen- tai ammattiyhdistys kantajoukkona, siellä tämän tulee pitää pääasianaan ensin omien jäsentensä keskuudessa toimeenpanna keskusteluiltoja, joissa otetaan esille joku yleinen, useimpia arvattavasti *huvittava ja vireillä pitävä seikka*, joka voi olla ennen työväen kirjallisuudessa painettu ja josta voi eri mielipiteitäkin sukeutua. Eri mielipiteitä omassa keskuudessa ei sovi pelätä; päinvastoin on hyvä, että niitä on, sillä kaavamaisuus (dogmatismi) ja yksitoikkoisuus *kuolettaa*. Ja semmoisessa kuoleekin koko yritys. Ei saa ketään vainota ja heti julistaa kerettiläiseksi siitä, että hänellä on jossain asiassa eroava käsitys. Aineita ei aina edes tarvitse ottaa varsinaisesta köyhälistö- eli sosialistisen liikkeen alalta, vaan vaihteeksi ja keskustelujen elähyttämiseksi voi *välillä* valita muitakin. Tietysti on etupäässä otettava keskustelunalaiseksi semmoisia kysymyksiä kuin esim.: "Mi-

tä on sosialismi?”. “Mikä on köyhälistön pääpyrkimys?”, “Mihin tahtoisin etupäässä päästä?” Sangen suotavaa olisi, että asianomaiset ehdottaisivat sopivia aineita ja että he kehoittaisivat asianhaluisia semmoisia heille esittämään. Näin saataisiin eloa ja virkeyttä toimintaan. Ja kun ensin jäsenet olisivat pohtineet jotakin tai joitakuuta kysymyksiä, pitäisi ottaa asia kypsyttyneenä uudestaan harkittavaksi ja keskusteltavaksi, johon keskusteluun olisi kellä hyvänsä vapaa pääsy. Sen jälkeen sopisi kehoittaa liittymään järjestöön, kun vaakaumus on keskustelussa lujitettu. Sopivaa kirjallisuutta olisi myös pantava tarjolle.

Tämä työ ei herätä liian suurta huomiota, mutta se viepi mielestäni varmemmin kuin mikäään muu keino päämäärään. Työ suurten aatteiden hyväksi ei yleensä ole meluavaa laatua; päinvastoin, esim. suurimmat maailman keksinnöt, jotka ovat vieneet ihmiskunnan suunnattomasti eteenpäin, ovat enimmäkseen kypsyneet yksinäisen kamarin hiljaisuudessa. Ehrlich teki yksinäisessä laboratoriossaan 606 turhaa koetta ennenkuin hän löysi Salwarsan'in, jolla nyt “paha tautia”, ihmiskunnan julmaa vitsausta parannetaan ja Marx loi British Museum'in hiljaisessa lukusalissa sosialismin tieteellisen perustuksen, joka on viitannut uuden tien ihmiskunnalle ja ensi kädessä köyhälistölle. Ja hyvin tärkeä seikka tässä suhteessa on sekin, että pienemmätkin kyvyt köyhälistön riveissä voivat suorittaa erittäin hyödyllistä työtä ja tehokkaasti, niin sanoakseni kouraan tuntuvasti vaikuttaa köyhälistön kohottamiseen surkeasta alennustilastaan. Ja se antaa heille sisällistä tyydytystä ja panee heidät vielä tarmokkaammin toimimaan suuren asiansa hyväksi. Se onkin tosiaan sangen tärkeätä, että *kaikki, suuret ja pienet* saadaan yhteistyöhön yhteisen asian edistämiseksi, niin että kaikki ovat kuin “yksi lauma ja yksi paimen” ja kaikkien edessä häämöttää kuin Betlehemin tähti itämaiden kuninkaille tai tulipatsas korvessa kulkeville Israelin lapsille ylevänä ihanteena koko ihmiskunnan onnellisuus ja hyvinvointi maan päällä. Sosialisti, Turku 24. 12. 1913.